

25-09-15

Överenskommelse och vägledning för pneumokockvaccination

Det här dokumentet är ett komplement till Västra Götalandsregionens information om pneumokockvaccination. Regional information på vårdgivarwebben: [Vaccination mot pneumokockinfektion Smittskydd Västra Götaland](#).

Syftet med dokumentet är att tydliggöra ansvarsfördelningen i vårdssamverkan i Borås. Överenskommelsen gäller Närhälsan, privata vårdcentraler, Sociala omsorgsförvaltningen och Vård- och äldreförvaltningen. Gäller för patienter som har kommunal hälso- och sjukvård, hemsjukvård.

Den lokala hanteringen av pneumokockvaccin för varje vårdcentral, skrivs i "Överenskommelse läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård Borås Stad".

Varje vårdcentral ansvarar för vaccination mot pneumokocksjukdom för listade patienter i ordinärt boende, för de vård- och omsorgsboenden och korttidsenheter där ansvar finns för läkarmedverkan. Vårdcentralerna ordinerar vaccinationer, tillhandahåller vaccin och material för de patienter som vårdcentral ordinerar vaccination samt registrerar vaccinationerna i Svevac/Nationella vaccinationsregistret.

Registrering i Nationellt vaccinationsregister (NVR) finns för närvarande inte tillgängligt för kommunens hälso- och sjukvård.

Vaccination

Vaccination mot pneumokocker ska erbjudas till alla det år de fyller 75 år eller är äldre och riskgrupper med sjukdomar/tillstånd som

Pneumovax	}	• kronisk hjärtsjukdom
		• kronisk lungsjukdom
		• andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion
		• kronisk leversjukdom
		• kronisk njursvikt
		• diabetes mellitus
prevenar20	}	• bristande mjältfunktion eller saknar mjälte
		• cystisk fibros
		• likvorläckage eller barriärskada till följd av kirurgi eller trauma mot skallen
		• kokleaimplantat
		• nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller behandling
		• organtransplantation

Patienter inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård bedöms som riskgrupp.

Journalföring/informationsöverföring

Ordination av vaccination

Läkare och distriktssköterska har ordinationsrätt enligt Folkhälsomyndighetens rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper. Se [Socialstyrelsen](#).

Hantering av hälsodeklarationer

[Hälsodeklaration för vaccination mot pneumokocker finns på MAS/MAR intranät för utskrift](#)

Hälsodeklarationen är märkt med ett P för att den skiljer sig från övriga hälsodeklarationer.

Se Bilaga 1. Vaccination mot Pneumokocker.

Sjuksköterska

Sjuksköterska fyller i hälsodeklarationen.

Om patienten står på blodförtunnande läkemedel skrivs det till på hälsodeklarationen vilket blodförtunnande läkemedel som tas. Det är till stor hjälp om sjuksköterskor som inte känner patienten ska vaccinera. Skriv också till på hälsodeklarationen om det finns information som kan vara av vikt, t.ex. cytostatikabehandling, nedsatt immunförsvar.

Efter utförd vaccination skannas hälsodeklarationerna in i VIVA. När hälsodeklarationen skannas in finns vaccinationsordinationen i VIVA. Batchklisterlapparna ska klistras på hälsodeklarationerna.

Samla ihop hälsodeklarationerna och lämna originalen till den vårdcentral som har skrivit ordinationen. Se nedan. Orsaken är att vårdcentralen genom informationen då dels får en bekräftelse på att ordinationen är utförd och samtidigt blir hälsodeklarationerna ett underlag för vaccinationsersättning. Vårdcentralerna måste göra en registrering i deras patientjournal senast 4 veckor efter utförd vaccination, men registrering till NVR ska ske inom 7 dagar.

I enskilda fall kan vaccination också vara aktuellt för patient som vistas under lång tid på korttidsenhet.

Se nedan rubrik *”Praktisk hantering av ordination, beställning och leverans av pneumokockvaccin”*. Samma tillvägagångssätt för alla hälsodeklarationer.

Praktisk hantering av ordination, beställning och leverans av pneumokockvaccin

Vaccination på vård- och omsorgsboende

Vårdcentral som har ansvar för boendet är ordinator.

Praktisk hantering med hälsodeklarationer, vaccin och genomförandet av vaccinationer sker i samverkan mellan vårdcentralschef, enhetschef hälso- och sjukvård, sjuksköterskor och enhetschef för boendet.

Vaccination ordinärt boende

Det finns två olika hanteringsätt för hälsodeklarationerna.

1. Vårdcentral där patienten är listad

Närhälsan:

Boda ,Fristad, Dalsjöfors, Heimdal, Sjöbo, Sandared, Södra Torget, Trandared

Privata vårdcentraler:

Viskaforskliniken

2. Herkules vårdcentral.

Patienter listade på Allékliniken Sleipner, Borås vårdcentral, Brämhults vårdcentral, Cityläkarna och Herkules vårdcentral.

Inlämnande av hälsodeklaration för ordination

- Ordination sker på hälsodeklarationen av läkare.
- Hälsodeklarationerna från hemsjukvården lämnas till respektive vårdcentral enligt alternativen 1 eller 2 ovan, vardagar **senast kl. 11.30** .
- Ordinationer finns klara från läkare **fyra dagar efter inlämnad hälsodeklaration efter kl. 11.30**. Hälsodeklarationer hämtas av hemsjukvården där de lämnats på vårdcentralen. Skickas inte via internpost.
- Hemsjukvården distribuerar hälsodeklarationerna i mappar för varje område, för att få en säker hantering. Varje mapp märks med område, telefonnummer till sjuksköterska för eventuella frågor från läkare.

Frågor angående vaccination kontaktas den vårdcentral där patienten är listad.

Efter genomförd vaccination

Hälsodeklarationerna lämnas **fortlöpande, inom en vecka**, åter till vårdcentralen. Viktigt för att vårdcentralerna måste själva registrera utförda vaccinationer inom en månad.

Kommun

- dokumenterar i det egna journalsystemet, VIVA, för patienter som har hemsjukvård enligt kommunens rutiner inklusive KVÅ-koder.

Vårdcentral

- Varje given dos ska journalföras samt registreras i nationella vaccinationsregistret (NVR). Det gör vårdcentralerna.

Vaccin

Vaccin beställs och levereras enligt överenskommelse med respektive vårdcentral. Beställning av vaccin sker minst en vecka innan leverans. Vårdcentralerna tar emot beställning från hemsjukvården senast kl. 12 tisdagar från hemsjukvården- HSV-team. Bekräftar och återkopplar till beställande sjuksköterska /HSV-team när och var leverans kan ske /eller att ingen leverans kommer att ske, senast fredag samma vecka.

Vaccinet är kostnadsfritt för patienterna.

Pneumokockvaccin

Pneumovax ,MSD, förfylld spruta, 0,5 ml, med nål, kan ges intramuskulärt eller subcutant.

Förvaras i kylskåp 2-8 grader.

Apexnar, Pfizer, förfylld spruta, 0,5 ml, ingen nål, ges intramuskulärt.

Leveranspunkter för vaccin

- Leverans och beställning görs. Se nedan rubrik "*Hantering av enstaka doser av pneumokock vaccin*"
- Vårdcentralerna i Borås
Närhälsan: Sandared, Fristad, Dalsjöfors, Boda, Södra Torget, Heimdal, Sjöbo, Trandared.
- *Praktikertjänst* Herkules, Allékliniken Sleipner, Brämhults vårdcentral, Borås Vårdcentral Cityläkarna. Leverans till Herkules vårdcentral.
- Viskaforskliniken

Hantering av allergiska reaktioner och övriga biverkningar

Läkemedelsordinationer enligt generellt direktiv från läkare används.

Om en patient drabbas av allergisk reaktion eller misstänkt biverkning vidtas adekvata åtgärder därefter informeras ansvarig läkare för hur vidare handläggning ska ske som journalföring och eventuell rapportering till Läkemedelsverket.

Om patienten står på blodförtunnande medicin

Aktuella terapiråd används [Terapiråd Vaccination - intramuskulär injektion \(vgregion.se\)](https://www.vgregion.se/terapirad-vaccination-intramuskulär-injektion)

Om patienten har nedsatt immunförsvar p.g.a. sjukdom eller medicin

Exempelvis Metotrexat, cytostatika, pågående strålbehandling. Det behövs en individuell medicinsk bedömning om vaccination ska erbjudas och i så fall vilket vaccin som bör väljas. Det måste ha gått 2 månader sedan genomgången lunginflammation innan vaccination sker.

Samtidig vaccination mot pneumokocksjukdom och influensa

Det är möjligt att ge vaccin mot influensa och pneumokocker vid samma vaccinationstillfälle. Detta gäller alla typer av influensavaccin. Förutsatt att olika nålar och injektionsställen används.

Samtidig vaccination mot pneumokocksjukdom och covid 19

Vaccin mot pneumokocker kan ges samtidigt som vaccin mot covid-19. Man bör ge vaccinerna i olika armar och beakta att det finns risk för ökade biverkningar om två vacciner ges samtidigt.

Information till den vaccinerade

Sjuksköterska avgör vilken information som är lämplig.

Påfyllnadsdos med Pneumovax

Påfyllnadsdos med Pneumovax rekommenderas efter 5 år till samtliga personer med riskgruppstillhörighet.

Hantering av enstaka doser av pneumokockvaccin

Enstaka doser handlar till exempel om:

- Nyinskrivna i hemsjukvården
- Omvårdnadsansvarig sjuksköterska planerar in att hälsodeklarationer finns inför vaccination samt beställer antal doser enligt överenskommelse med vårdcentral.

	Vård- och omsorgsboende Vård- och äldreförvaltningen	Ordinärt boende Vård- och äldreförvaltningen Sociala omsorgsförvaltningen	Primärvården
Ordination Hälsodeklaration	Läkare som rondar på vård- och omsorgsboende	Hälsodeklarationerna hämtas och lämnas på respektive vårdcentral. Närhälsan: Sandared, Fristad, Dalsjöfors, Boda, Södra Torget, Heimdal, Sjöbo, Trandared, Borås vårdcentral, Herkules vårdcentral, Viskaforskliniken, Vega vårdcentral.	
Planering av vaccination	HSV-teamen meddelar respektive vårdcentral behovet av antal doser. Varje vecka, tisdag senast kl. 11.30.	HSV-teamen meddelar respektive vårdcentral behovet av antal doser Varje vecka, tisdag senast kl. 11.30	
Samordning Beställning	HSV-teamen meddelar enligt överenskommelse med varje vårdcentral Ansvar: Allekliniken sleipner , Sörmarksgatan 207 (korttid) Boda vårdcentral , Bodagatan 36, Distansgatan 7, Våglängdsgatan 153 Dalsjöfors vårdcentral: Dalsjövägen 25B-E Dalsjövägen 25F Fristad vårdcentral: Gamla Kyrkvägen 6, Nya Kyrkvägen 7 Heimdals vårdcentral: Margaretagatan 9, Österlånggatan 4A-G Herkules vårdcentral Hestra Ringväg 4, Kapplandsgatan 8, Kvibergsgatan 17 (Korttid) Sörmarksgatan 201-205, Våglängdsgatan 153. Sandareds vårdcentral Furuvägen 1 Sanderökroken 2, Sanderökroken 1 Sjöbo vårdcentral: Klintesväng 4-8 Trandareds vårdcentral: Söderkullagatan 64-66 Våglängdsgatan 153. Viskaforskliniken Björkhaga, Fagerhultsvägen 1, Ängsjövägen 2	HSV-teamen meddelar enligt överenskommelse med varje vårdcentral. <u>Kontaktpersoner för vårdcentral och HSV-team</u> Allekliniken sleipner Sandra Klint sandra.klint@ptj.se HSV-team 8 Charlotta Englund charlotta.englund@boras.se Boda vårdcentral Carina Agardtsson Borås vårdcentral Eva Backe eva.backe@borasvc.se HSV-team 7- Anita Rönnbäck anita.ronnback@boras.se carina.agardtsson@vgregion.se HSV-team 4 Anneli Nilsson anneli.nilsson@boras.se Borås vårdcentral Eva Backe Eva.backe@borasvc.se HSV-team 6 Anita Rönnbäck anita.ronnback@boras.se Dalsjöfors -Paula Olofsson Lindberg paula.olofsson.lindberg@vgregion.se HSV-team 3 Lisa Johansson lisa.johansson@boras.se Forsen Gunilla Ackelid gunilla.ackelind@ptj.se Fristad vårdcentral Lisa Karlsson lisa.karlsson@vgregion.se HSV-team 7- Anita Rönnbäck anita.ronnback@boras.se Heimdals -Sassa Koltsida zouitsa.koltsida@vgregion.se HSV-team 5- Malin Englund malin.englund@boras.se Herkules vårdcentral Josefine Liljedal 0724-518615 Josefine.liljedahl@ptj.se För att beställa vaccin: info.herkules@ptj.se Skriv Vaccin i ämnes raden Herkules VC hanterar vaccin mm för patienter listade hos, Brämhults vårdcentral, Cityläkarna, HSV-team 1 Jussi Niveri jussi.niveri@boras.se Sandared vårdcentral Annelie Sonéus Annelie.soneus@vgregion.se HSV-team 1 Jussi Niveri jussi.niveri@boras.se Sjöbo vårdcentral - Madelen Glyckberg madelen.glyckberg@vgregion.se HSV-team 6 Anita Rönnbäck anita.ronnback@boras.se Södra Torget -Spiros Lappas spiros.lappas@vgregion.se HSV-team 2 Louice Brofjård louice.brofjard@boras.se Trandareds vårdcentral -Gordana Jakupovic	Tar emot beställning från hemsjukvården senast kl. 11.30 tisdagar från hemsjukvården. Bekräftar och återkopplar till HSV – teamen när och var leverans kan ske /eller att ingen leverans kommer att ske, senast fredag samma vecka. Hämtas på Boda Borås vårdcentral Fristad Dalsjöfors Heimdals Herkules Sjöbo Sandared Södra Torget Trandared Vega vårdcentral Viskaforskliniken

		Gordana.jakupovic@vgregion.se <i>HSV-team 3</i> Lisa Johansson lisa.johansson@boras.se Vega Elisabeth Johansson Elisabeth.johansson@vegaprimarvard.se Viskaforskliniken Gerhard Andersson gerhard.andersson@ptj.se <i>HSV-team 2</i> Louice Brofjård louice.brofjard@boras.se Vega vårdcentral Elisabeth Johansson Elisabeth.johansson@vegaprimarvard.se <i>HSV-team 6</i> Anita Rönnbäck anita.ronnback@boras.se	
Leverans vaccin	Hemsjukvården hämtar vaccin på angiven tid och plats.	Hemsjukvården hämtar vaccin på angiven tid och plats.	

Dokumentet är framtaget i Närvårdssamverkan Borås, representanter för Närhälsan och privata vårdcentraler och Borås Stad.

Uppdatering sker löpande. Vid synpunkter på innehållet i detta dokument, kontakta

- MAS Borås: Anna Pettersson
- Närhälsan: Gordana Jakupovic
- Privata vårdcentraler: Per Svensson

Vaccination mot pneumokocker

Hälsodeklaration

P

Fyll i en hälsodeklaration per person

Namn:

Personnummer:

Frågor till dig som ska vaccineras

Inför vaccinationen mot pneumokocker ber vi dig svara på följande frågor:

	Ja	Nej	Vet ej
1. Har du någon gång fått en kraftig reaktion efter vaccination, och behövt sjukhusvård?	☐	☐	☐
2. Har du allergier som någon gång gett dig kraftiga reaktioner som du har behövt sjukhusvård för?	☐	☐	☐
3. Har du ökad blödningsbenägenhet på grund av sjukdom eller medicin?
Om ja, vilken medicin?	☐	☐	☐
4. Har nedsatt immunförsvar på grund av sjukdom eller medicin?
Om ja, vilken sjukdom/medicin?	☐	☐	☐
5. Har du nyligen (inom 2 månader) vårdats för lunginflammation?	☐	☐	☐
6. Har du vaccinerats mot pneumokocker tidigare?
Om ja, när?	☐	☐	☐

Ordinatör:	Ordinationsdatum:
Vaccinatör:	Vaccinationsdatum:
Vaccin:	Batch-/lotnummer:
Lokalisation: Vä arm ☐ Hö arm ☐ Ev. annan:	Ev. kommentar:
Medicinsk riskgrupp eller ålder ≥ 75 år? Ja ☐ Nej ☐	Mottagning/enhet: